

fattningen, där det inte stod att adnexa fanns med i preparatet.

Hon påpekade att det alltså var flera olika misstag som resulterade i att hon uppfattade situationen som hon gjorde. Hon menade att hon opererade patienten i god tro. Då hon inte hittade adnexa kallade hon på en annan läkare, som rådde henne att göra en laparotomi.

Ansvarsnämnden underströk att patienten utsattes för ett ingrepp som inte var motiverat. Orsaken var att överläkaren och Christina Larsson inte hade granskat patientens journalhandlingar tillräckligt noga. Nämnden påpekade att Christina Larsson vilseleddes av överläkarens daganteckning från i juni och av vårdplaneringen.

Båda varnades.

Christina Larsson överklagade till länsrätten. Hon ville att varningen skulle upphävas, alternativt mildras till en erinran.

Hon hävdade bland annat att det i överläkarens mycket informativa anteckningar tydligt framgick att operationen skulle göras för att avlägsna äggstockarna. Hon hade flera källor som visade att patienten hade äggstockarna kvar. Hon ansåg att hennes fel var ursäktligt.

Socialstyrelsen motsatte sig bifall till överklagandet. Länsrätten slog fast att Christina Larsson, som ansvarig för den andra operationen, inte tillräckligt noga tagit del av dokumentationen för att uppmärksamma att ovarierna redan hade avlägsnats och fastställde varningen.

Christina Larsson gick vidare till kammarrätten med samma yrkanden som i länsrätten.

Hon åberopade utlåtanden från två docenter i gynekologi. Båda ansåg att hon hade gjort fel; de påpekade att varje operatör är ansvarig för att sätta sig in i alla handlingar som rör en patient som man planerar att operera.

Men, menade docenterna, det fanns omständigheter som hade vilselett henne och därmed försvårat ett korrekt beslut. Därför borde varningen mildras till en erinran.

Socialstyrelsen tyckte nu, med stöd av vetenskapliga rådet Jan-Henrik Olsson, att det var rimligt att mildra påföljden. Olsson påpekade att Christina Larsson inte hade någon anledning att ifrågasätta beslutet att avlägsna äggstockarna. Hon hade skaffat adekvat dokumentation.

På en punkt kunde hon dock kritiseras, menade vetenskapliga rådet. Hon hade inte läst den fullständiga PAD-beskrivningen på sju rader, som tydligt

ntervju

Christina Larssons påföljd mildrades

»Jag ångrar inte att jag gick vidare«

»Jag kände mig förfördelad«, säger Christina Larsson. Att få varningen omvandlad till en erinran tog fem år och kostade både tid och pengar. Handläggningen av hennes ansvarsärendet beskrivs på motstående sida.

|| – Jag kände mig förfördelad när Ansvarsnämndens utslag kom, för jag tyckte inte att det var berättigat med en varning. Men en erinran kan jag acceptera.

Så säger Christina Larsson, gynekologen i fallet under vinjetten Ansvarsärenden på motstående sida.

Hon fälldes för att inte tillräckligt noga ha satt sig in i patientfallet. Men det största felet begicks av hennes överläkare, som ju var med vid den första operationen och borde ha vetat att det inte behövdes någon mer operation, menar hon.

Hon anmäldes till HSAN.

– Jag blev inte så glad men har full förståelse för att patienten var frustrerad. När vi gick tillbaka såg vi att det var många små fel som hade gjorts.

Om det fällande utslaget i HSAN säger hon, som själv var avdelningsläkare vid tillfället:

– Nedslående. Jag hade räknat med någon påföljd, men jag tyckte inte att mitt fel var lika grovt som överläkarens; vederbörande hade ju ett övergripande ansvar.

Hon berättar att hon efter fällningen inte fick något stöd på sin arbetsplats. Om man inte går ut och berättar öppet är det ingen som bryr sig.

– Det är synd för jag tycker att vi ska stötta varandra.

Christina Larsson överklagade HSANs beslut. Hon är medlem i Läkarförbundet och vände sig dit för att få hjälp.

– Men jag tycker inte att jag fick något bra stöd. Det var ingen hjälp alls, trots att jag försökte förklara hur jag kände och tyckte.

Utslaget i länsrätten kom. Det var detsamma som i HSAN: en varning.

Christina Larsson överklagade till kammarrätten, som mildrade varningen till en erinran. Att det blev en erinran tycker Christina Larsson är OK, det hade hon ju med som ett andrahandsyr-

Foto: LARS-OLOF NIELÉN

Specialistläkaren Christina Larssons varning omvandlades till en erinran – efter fem år.

kande i överklagandet.

Hela processen tog fem år och kostade både tid och pengar.

– Det är ändå bättre att få en erinran än en varning. Det känns absolut bättre. Jag ångrar inte att jag gick vidare, det var värt det.

Hon anser inte att man har lärt sig så mycket på hennes klinik då det gäller

idéer om hur man ska stötta och hjälpa personer som anmäls och kanske fälls.

– **Det fungerar dåligt.** Men jag ska ta upp det igen. Att någon anmäls ska kanske inte spridas till alla. Men jag tycker att överläkarna och de som jobbar på den sektion där det har hänt ska få veta. Då kan vi stötta våra kolleger. Det behövs, för folk mår ofta mycket, mycket dåligt när de blir anmälda. Och idag måste man som läkare nästan räkna med att någon gång under sin yrkesverksamma tid bli anmäld och kanske fälld.

Christina Larsson menar att läkarnas arbete delvis styrs av rädslan för att göra fel.

– Tyvärr gör vi väldigt mycket »för säkerhets skull« när det gäller undersökningar och prov, alldeles för mycket. Vi vill gardera oss.

Själv tycker hon inte anmälningen överskuggade alltför mycket av hennes vardagliga liv.

– Om man har ett bra socialt nätverk och familj är det inte så stora bekymmer. Men jag är orolig för dem som inte har det, som inte har någon att prata med när de kommer hem.

Tom Ahlgren